

Univers Pedagogic

pro

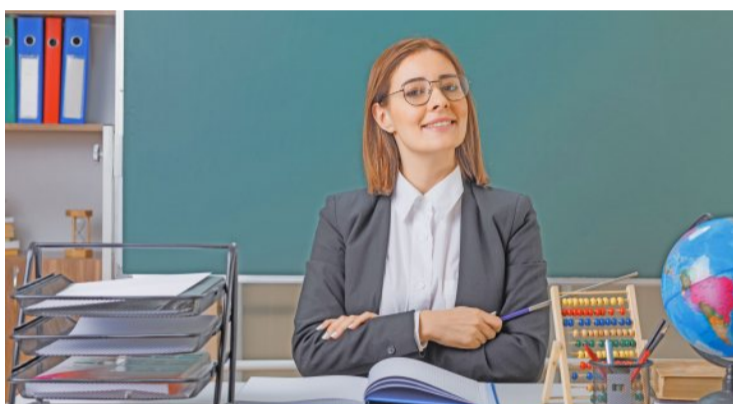
13 (990),
2 aprilie 2026

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

GRADELE DIDACTICE DEVIN PERMANENTE

MEC simplifică regulile de atestare

Sistemul de evaluare și menținere a gradelor didactice intră în Republica Moldova într-o nouă etapă începând cu 1 septembrie a.c., odată cu eliminarea obligativității reconfirmărilor periodice. Măsura a fost adoptată de Ministerul Educației și Cercetării prin actualizarea cadrului normativ privind atestarea personalului didactic.

Conform noilor reguli, odată validate, gradele profesionale vor rămâne valabile pe termen nedeterminat. În acest context, nivelul didactic II va deveni definitiv după două validări succesive, iar gradul didactic I va fi recunoscut permanent după o singură confirmare. Autoritățile susțin că schimbarea urmărește reducerea

poverii administrative din sistemul educațional, în condițiile în care, până acum, cadrele didactice erau nevoite să revină periodic asupra procedurilor de evaluare și confirmare, la intervale de câțiva ani. Reforma include măsuri de extindere a accesului la grade didactice pentru maiștrii-instructori din învățământul profesional tehnic, inclusiv pentru cei care dețin studii profesional-tehnice secundare.

Totodată, au fost ajustate criteriile de acumulare a creditelor profesionale, cu un accent mai mare plasat pe activități legate direct de procesul educațional, în timp ce unele activități extrașcolare nu mai sunt incluse în lista celor obligatorii. Potrivit ministrului Dan Perciun, noile prevederi urmăresc să aducă procesul de evaluare mai aproape de realitățile din instituțiile de

învățământ și să reducă sarcinile administrative care afectează activitatea cadrelor didactice.

Oficialul a subliniat că simplificarea procedurilor poate contribui la menținerea profesorilor în sistem și la sporirea atractivității profesiei. Reglementările revizuite permit, de asemenea, maiștrilor-instructori din instituțiile profesionale tehnice, inclusiv celor cu pregătire profesional-tehnică secundară, să solicite acordarea gradelor didactice, ceea ce extinde baza de participare la procesul de atestare.

Schimbările se înscriu într-un program mai larg de reducere a birocrăției inițiat de autorități pentru anul curent. În ultimii ani, acest demers a vizat diminuarea volumului de documente și a controalelor în instituțiile educaționale din R. Moldova, inclusiv prin renunțarea la evaluările externe și simplificarea procedurilor administrative. De asemenea, au fost eliminate o serie de registre și rapoarte obligatorii, iar cerințele de raportare pentru cadrele didactice au fost reduse, inclusiv în ceea ce privește utilizarea unor compensații financiare destinate materialelor didactice.

Sesiunea de examene 2026 aduce schimbări în evaluare și organizare

Noutățile privind desfășurarea examenelor din acest an au fost prezentate în cadrul unei sesiuni online susținute marți, 31 martie, de către directoarea Agenției Naționale de Curriculum și Evaluare, Lilia Ivanov.

Ciclul primar

Evaluarea elevilor din clasa a IV-a este programată pentru perioada 12-21 mai și rămâne obligatorie pentru toți elevii. Rezultatele obținute vor avea statutul unui calificativ curent, similar unei evaluări sumative.

În 2026, procesul de digitalizare continuă: peste 3.600 de elevi vor susține proba la matematică în format electronic. Totodată, este testată introducerea formatului digital și pentru limba română și științe, inclusiv o variantă mixtă pentru limba română. Aproximativ 200 de elevi din două instituții de învățământ din Chișinău și Bălți sunt implicați în această etapă pilot.

Gimnaziu

Pentru absolvenții clasei a IX-a, o schimbare importantă vizează organizarea examenelor în centre raionale sau municipale special constituite. Acestea sunt stabilite de autoritățile locale, în funcție de specificul fiecărei zone.

Pentru a facilita participarea elevilor, probele vor începe la ora 9:30, iar transportul va fi asigurat organizat, cu implicarea instituțiilor responsabile de siguranța publică.

În sprijinul elevilor, programul remedial este extins și în acest an, incluzând și limba română pentru instituțiile cu predare în limbile minorităților. Mii de elevi beneficiază de ore suplimentare la matematică și limba română, iar sute de profesori au

fost pregătiți pentru a desfășura aceste activități.

De asemenea, inițiativa de mentorat între elevi „Matematica de la egal la egal” continuă, implicând liceeni care oferă suport colegilor mai mici în pregătirea pentru examene.

Pentru studiul individual, elevii au la dispoziție o platformă educațională actualizată, unde pot accesa materiale teoretice, exerciții rezolvate, teste de antrenament, lecții video și ghiduri utile. În plus, în lunile aprilie și mai vor avea loc trei sesiuni interactive online dedicate rezolvării exercițiilor și clarificării întrebărilor.

Bacalaureatul 2026

Examenul de bacalaureat va fi organizat în 92 de centre, cu participarea a peste 18.000 de candidați. Elevii vor putea obține nota maximă din oficiu la limba străină și informatică, în baza certificatelor internaționale recunoscute. Termenele pentru depunerea dosarelor sunt stabilite pentru mijlocul lunii aprilie.

Un element nou în acest an este introducerea unui sistem de certificare pentru profesorii evaluatori. Peste 1.500 de cadre didactice au fost deja implicate în procesul de selecție și formare, care presupune atât rezolvarea testelor, cât și evaluarea lucrărilor scrise.

Potrivit directoarei ANCE, acest mecanism urmărește formarea unui corp de evaluatori bine pregătiți, capabili să asigure corectitudinea și uniformitatea procesului de notare. În același timp, buna desfășurare a examenelor depinde de colaborarea dintre instituții, profesori, elevi și părinți, astfel încât fiecare candidat să beneficieze de condiții echitabile.

Automobile moderne pentru instruirea practică a elevilor din învățământul profesional tehnic

Un lot de 11 automobile de ultimă generație a fost pus la dispoziția instituțiilor de învățământ profesional tehnic din Republica Moldova, în scopul susținerii instruirii practice a elevilor din domeniul întreținerii și reparației autovehiculelor. Autovehiculele, în mare parte hibride, au fost distribuite atelierelor specializate din cadrul instituțiilor și sunt utilizate în activitățile didactice curente. Prin intermediul acestora, elevii au posibilitatea de a lucra direct cu tehnologii actuale, similare celor utilizate în sectorul auto, ceea ce contribuie la formarea unor competențe profesionale relevante și aplicabile.

Pe lângă automobile, instituțiile au fost dotate cu echipamente și utilaje specifice, inclusiv elevatoare, sisteme de ventilație, aparate de măsură și control, precum și diverse instrumente necesare lucrărilor practice. Aceste dotări permit organizarea procesului de instruire în condiții apropiate de cele reale din mediul

profesional. Pentru a valorifica eficient noile resurse, cadrele didactice au participat la programe de formare desfășurate în centre specializate și în parteneriat cu agenții economici din domeniu. Aceste activități au avut drept scop consolidarea competențelor practice ale profesorilor și adaptarea metodelor de predare la cerințele tehnologice actuale.

Reprezentanți ai autorităților din domeniul educației au evidențiat importanța investițiilor realizate pentru modernizarea învățământului profesional tehnic și apropierea acestuia de piața muncii. Liudmila Stih, secretar de stat în cadrul Ministeru-

lui Educației și Cercetării, a subliniat că accesul elevilor la tehnologii moderne și pregătirea cadrelor didactice reprezintă factori esențiali pentru creșterea calității formării profesionale.

Echipamentele și automobilele au fost oferite printr-un proiect dedicat dezvoltării educației profesionale tehnice, prezentat în cadrul unui eveniment organizat la Centrul de Excelență în Transporturi din Chișinău. Inițiativa a vizat sprijinirea mai multor instituții din domenii precum transporturi, electronică și automatizări, contribuind la îmbunătățirea condițiilor de instruire. Proiectul este implementat de Asociația Obștească Educație pentru Dezvoltare, cu suportul financiar al Fundației Servicii de Dezvoltare din Liechtenstein, în cadrul unui program amplu orientat spre consolidarea și modernizarea sistemului de învățământ profesional tehnic.

Continuă Campania de abonare, pentru anul 2026!

Dragi cititori,

Vă invităm să fiți alături de săptămânalul nostru și în anul 2026! Abonându-vă la *Univers Pedagogic pro*, veți beneficia cu fiecare ediție de: cele mai relevante informații din lumea educației, interviuri, reflecții și diverse materiale de analiză, utile pentru elevi, studenți, cadre didactice, manageri, alți specialiști și persoane interesate de tot ce ține de tărâmul fascinant al didacticii și instruirii.

Abonarea se face la sediile Oficiilor Î.S. „Poșta Moldovei”.

Fiți parte din comunitatea noastră și așa vă veți conecta la subiecte stringente, dar și la teme inedite ce contează pentru educație!

UE: LA COLEGIUL TEHNIC AGRICOL DIN SVETLÎI SE DESFĂȘOARĂ PROIECTUL „LIVADA MOLDOVEI”

Lucrări agrotehnice de primăvară au început la Colegiul Tehnic Agricol din Svetlîi (UTA Găgăuzia), cu participarea unor elevi și cadre didactice de la această instituție. Activitățile se desfășoară în cadrul lotului didactic pomicol al Colegiului, pe o suprafață de trei hectare, plantat cu specii de caiși, cireși, vișini și meri de soiuri târzii.

Lucrările sunt prevăzute de Proiectul „Livada Moldovei” și au loc la ore practice, făcând parte din procesul de instruire profesională a elevilor. Pentru moni-

torizarea condițiilor climatice și aplicarea tratamentelor fitosanitare a fost instalată o stație meteo, iar lotul didactic-demonstrativ a fost dotat cu utilaje și echipamente horticole necesare pentru întreținerea plantației.

Prelucrarea fructelor din această livadă se face în cadrul stațiunii de procesare a producției horticole din incinta instituției. De remarcat că aceste activități se efectuează de elevi și cadre didactice, contribuindu-se astfel la formarea unor competențe practice extrem de utile în sferele vizate.

De menționat că Proiectul este realizat cu suportul Uniunii Europene, fiind finanțat de Banca Europeană de Investiții. Prin această inițiativă se urmărește mai cu seamă dezvoltarea infrastructurii educaționale agricole și pregătirea unor specialiști competenți în domeniul horticulturii. Până în prezent, pentru modernizarea Colegiului a fost investită suma de peste 1 323 000 de euro.

Cor. UPP

Viitorii dascăli și-au demonstrat vocația într-un concurs național

Prima ediție a concursului național „Învățător pentru viitor” a adus în prim-plan talentul și dedicarea tinerilor care se pregătesc să devină cadre didactice în învățământul primar. Evenimentul s-a desfășurat pe 28 martie curent, reunind participante din mai multe instituții de profil pedagogic din țară.

Organizată sub egida Ministerului Educației și Cercetării, competiția a avut loc la Colegiul „Alexei Mateevici” din Chișinău, unde elevele și-au pus în valoare competențele profesionale în cadrul unor probe menite să le testeze atât cunoștințele teoretice, cât și abilitățile practice. La concurs au participat reprezentante ale colegiilor pedagogice din Comrat, Cahul, Orhei, Soroca, Chișinău și Bălți, fiecare demonstrând implicare, creativitate și o bună pregătire pentru cariera didactică. Evoluțiile acestora au fost apreciate de juriu,

format din specialiști cu experiență în domeniul educației.

Potrivit președintei juriului, Mariana Marin, prestațiile concurenților au evidențiat nu doar nivelul înalt de pregătire, ci și vocația necesară pentru a contribui la formarea generațiilor viitoare. „Am asistat la un adevărat exercițiu de profesionalism și pasiune, care ne oferă încredere în viitorul educației primare”, a subliniat aceasta. Concursul a constituit și o oportunitate de a evidenția rolul profesorilor

coordonatori, care au ghidat participantele în procesul de pregătire și le-au susținut în dezvoltarea competențelor pedagogice.

În final, Ministerul Educației și Cercetării a transmis felicitări tuturor concurenților, încurajându-le să-și păstreze entuziasmul și angajamentul față de profesia aleasă. Organizatorii își propun ca această inițiativă să devină o tradiție, contribuind la promovarea excelenței în formarea viitorilor învățători.

Starea de bine în educație, analizată la un colocviu științific internațional desfășurat la Chișinău

Promovarea stării de bine în mediul educațional a fost tema centrală a Colocviului științific internațional „Arhitectura psihologică a stării de bine în educație, cadre conceptuale și aplicație”, organizat la 26 martie curent, în componența subprogramului 040112 „Mecanisme psihologice de promovare a stării de bine în mediul educațional”. Evenimentul a oferit un cadru amplu de reflecție asupra provocărilor actuale și a direcțiilor de dezvoltare ale sistemului educațional din perspectiva bunăstării psihologice. Acesta a reunit 303 participanți – psihologi, cadre didactice, doctoranzi și cadre științifico-didactice – dintre care 80 din România și 223 - din Republica Moldova.

Lucrările colocviului au fost moderate de Angela Cucer, doctor, profesor universitar, șefa Laboratorului Asistență Psihologică în Educație al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Mesaje de salut au fost adresate de Lucia Cepraga, doctor, conferențiar universitar, prorector pentru activitatea didactică al instituției gazdă, și Maria Ianioglo, doctor, conferențiar

universitar la Universitatea de Stat din Comrat. Dimensiunea internațională a evenimentului a fost consolidată prin participarea unor invitați din România și R. Moldova, printre care Lăcrămioara Mocanu, conferențiar universitar la Universitatea Internațională „Danubius” din Galați, Liliana Blănaru și Carolina Cernei, profesori la Școala Sanitară Postliceală „Sanity” din Bacău, Diana Petronela Bugaciu, psiholog consultant din Bacău, și Lilia Golovei, psiholog cu grad didactic superior la gimnaziul „Galata” din Chișinău. Agenda științifică a inclus o serie de prezentări relevante pentru domeniul educației și psihologiei.

Angela Cucer a abordat tema cercetărilor autentice privind starea de bine în sistemul educațional, în timp ce Iulia Racu și Tatiana Cozman au evidențiat rolul stilului de viață în determinarea stării psihologice a

adolescenților. Psihologia pozitivă și modalitățile de cultivare a punctelor forte ale elevilor au fost analizate de Lăcrămioara Mocanu, Liliana Blănaru și Carolina Cernei.

În același context, Elena Puzur a prezentat reflecții despre perspective conceptuale și aplicative privind starea de bine a cadrelor

didactice în procesul socializării profesionale, iar Victoria Maximciuc a analizat relația dintre bunăstarea psihologică și motivația profesorilor din Republica Moldova. Importanța inteligenței emoționale în crearea unui mediu educațional armonios a fost subliniată de Diana Petronela Bugaciu, iar Lilia Golovei a pus accent pe resursele personale necesare menținerii echilibrului psihologic al cadrelor didactice.

Discuțiile pe marginea subiectelor abordate au scos în evidență necesitatea extinderii suportului psihologic în instituțiile de învățământ, astfel încât acesta să vizeze nu doar elevii, ci și cadrele didactice. Totodată, participanții au subliniat importanța unei

abordări fundamentate științific a intervenției psihologice, bazate pe cunoașterea clară a componentelor, criteriilor și indicatorilor stării de bine, precum și pe aplicarea unor acțiuni flexibile și pragmatice, centrate pe valorificarea aspectelor pozitive.

Un alt punct important al dezbaterilor a vizat necesitatea elaborării și implementării unui plan-cadru de învățământ coerent și motivant, axat pe dezvoltarea socială, culturală și psihologică a elevilor. În acest sens, s-a evidențiat rolul esențial al formării profesorilor în spiritul educației pozitive, pe baze științifice solide, pentru a susține un mediu educațional sănătos și echilibrat.

Constantin Botezatu, tânărul care formează viitorul educației

Constantin Botezatu, la doar 21 de ani, este cel mai tânăr învățător din Republica Moldova și dovada că pasiunea poate transforma o meserie într-o adevărată misiune. Originar din Cahul, satul Cotihana, el predă astăzi cu dăruire elevilor de clasa a II-a de la Liceul Teoretic „Pro Succes” din Chișinău. Drumul său a fost modelat de oameni care au crezut în el – profesori care l-au inspirat, o bunică ce i-a cultivat dragostea pentru învățătură și o mamă care i-a oferit sprijin necondiționat. Astăzi, Constantin duce mai departe această lumină, transformând fiecare lecție într-o experiență

vie, unde copiii învață prin joc, curiozitate și bucurie. Apropiat de elevii săi, dar ferm în valori, el reușește să creeze nu doar lecții, ci amintiri și încredere. Pentru el, adevărata reușită nu stă în titluri sau concursuri, ci în ochii unui copil care înțelege, prinde curaj și începe să creadă în sine. Povestea lui este un îndemn pentru toți tinerii: dacă simți chemarea de a educa, urmează-o. Pentru că, dincolo de dificultăți, nimic nu se compară cu puterea de a modela viitorul lecție cu lecție, suflet cu suflet.

- Constantin, care a fost momentul sau experiența ce ți-a conturat convingerea că vocația ta este pedagogia?

- Am avut privilegiul de a avea profesori care m-au susținut, m-au pregătit pentru olimpiade și concursuri, m-au implicat în activități de voluntariat și extracurriculare, fapt care m-a făcut să îmi doresc, la rândul meu, să împărtășesc cunoștințe și să contribuie la formarea viitoarei generații cu pasiune și dedicare.

- Ce rol au avut cei apropiați în alegerea acestui drum profesional?

- Vin dintr-o familie cu patru copii, fiind mezinul. În povestea mea, părinții nu au mers pe aceeași cale – mama a muncit peste hotare, iar noi rămânând în grija bunicii. Bunica era omul care, dacă auzea că am de rezolvat teme, de citit sau de memorat ceva, mă scutea instantaneu de alte activități; omul care avea răspuns la toate întrebările; omul care m-a învățat o sumedenie de poezii, cântece și ghicitori pe care le ținea minte încă de pe băncile școlii. De fapt, bunica a fost prima persoană care mi-a susținut ideea de a deveni cadru didactic. Rolul mamei este indiscutabil, de la transmiterea valorilor morale până la sprijinul emoțional. În momentele dificile, discuția cu mama mă motiva să-mi continui studiile și să-mi urmez vocația. Ea este lumina din umbră, răbdarea care nu se sfârșește și iubirea care nu cere nimic în schimb.

- Ești cel mai tânăr învățător din Republica Moldova. Cum te percep elevii tăi?

- Elevii mă percep, în general, ca fiind mai aproape de generația lor, ceea ce mă ajută să înțeleg mai bine nevoile și interesele lor. Am reușit în acești doi ani să adun și o colecție de mesaje, picturi și felicitări care au venit din propria lor inițiativă, ca răspuns la activitățile interesante realizate în clasă. Totodată, îmi asum responsabilitatea de a le oferi un model de seriozitate și profesionalism.

- Cum reușești să creezi o relație apropiată cu copiii din clasa a II-a?

- Am învățat să țin secrete (cine pe cine iubește, cine și ce frică are...). Pot spune sigur că reușesc să creez o relație apropiată cu elevii printr-o atitudine caldă și deschisă, adaptată vârstei lor. Comunic pe înțelesul lor, folosesc jocul ca metodă de învățare și încurajez exprimarea liberă. Încerc să-i cunosc pe fiecare în parte, să le observ nevoile și să le valori-

fic interesele. De asemenea, pun accent pe încurajare și pe crearea unui mediu sigur, în care fiecare copil să se simtă acceptat și apreciat.

- Folosești frecvent metode interactive și învățarea prin joc. De ce consideri că această abordare este cea mai eficientă?

- Astfel implic activ elevii. Metodele interactive și învățarea prin joc le captează atenția și transformă lecția într-o experiență plăcută și ușor de înțeles. Prin joc, copiii învață natural, descoperă și aplică informațiile, dezvoltându-și în același timp creativitatea, gândirea și abilitățile de comunicare. Această abordare creează un mediu sigur și motivant, în care elevii participă cu încredere și învață cu plăcere. Fiind parte a erei digitale, este firesc ca elevii să manifeste interes pentru jocurile digitale. La ore, reușesc să îmbin metodele moderne cu cele tradiționale, astfel încât, pe tabla interactivă, există întotdeauna un joc digital. Consider că utilizarea aplicațiilor de inteligență artificială și a resurselor digitale contribuie semnificativ la captarea interesului micului școlar și la implicarea lui activă în procesul de învățare.

- Un element important la clasele primare este captarea atenției. Cum reușești să-i faci pe copii să fie „ochi și urechi”?

- Folosesc povești, ghicitori, întrebări provocatoare, elemente-surpriză și jocuri didactice. Schimb tonul vocii, utilizez materiale vizuale, astfel încât chiar din primele clipe ale orei să-i implic pe elevi, iar pe parcursul lecției mai apare câte un oaspete secret din lecturile recente sau poștașul ne lasă vreo scrisoare la ușă... Încerc să transform fiecare lecție într-o experiență dinamică prin pauze dinamice, în care elevii nu sunt simpli receptori de informație, ci participanți activi la descoperire. Imaginația are frâu liber în clasele primare. Consider că atenția nu se obține prin impunere, ci prin trezirea interesului și prin transformarea lecției într-o experiență vie, în care elevii participă cu plăcere și încredere.

- Ai menționat că pasiunea pentru dicție a apărut încă din copilărie. Cum te ajută aceasta în activitatea didactică?

- Pasiunea pentru dicție îmi permite să mă exprim clar, corect și expresiv, facilitând înțelegerea mesajului de către elevi. O vorbire bine articulată captează atenția, menține interesul și oferă un model de exprimare corectă.

Atunci când ai o dicție bună, și dictările la clasă sunt mai ușor de realizat, deoarece poți rosti clar și ritmat cuvintele. În același timp, mă ajută să transmit emoții, să dau viață lecțiilor și să creez o comunicare eficientă și plăcută la clasă.

- Fiind atât de tânăr, talentat și apreciat de elevi, nu te-ai gândit să participi la concursul „Pedagogul Anului”?

- Am avut în vedere această oportunitate și o privesc ca pe o experiență valoroasă de dezvoltare profesională. Totuși, fiind la început de drum, îmi doresc să acumulez cât mai multă experiență la clasă, să învăț continuu și să-mi consolidez stilul didactic. În plus, încă nu sunt eligibil, deoarece nu am grad didactic. Consider că participarea la un astfel de concurs presupune nu doar entuziasm, ci și maturitate profesională, reflecție și rezultate consistente în timp.

În același timp, apreciez astfel de inițiative, deoarece oferă vizibilitate muncii profesorilor și încurajează schimbul de bune practici. Pentru mine, cea mai

importantă realizare rămâne evoluția elevilor și relația autentică pe care o construiesc cu ei zi de zi. Pe viitor, când voi simți că sunt pregătit pe deplin, voi lua cu încredere în calcul participarea la concursul „Pedagogul Anului”.

- Cum te descurci cu documentația școlară și sarcinile administrative?

- Recunosc că, la început, am fost copleșit de volumul mare de documentație, însă acum o privesc ca pe o parte importantă a activității didactice. Încerc să fiu organizat și consecvent, îmi planific din timp toate responsabilitățile și respect termenele stabilite, pentru a evita acumularea sarcinilor.

Acord atenție completării corecte a documentelor, deoarece acestea reflectă nu doar activitatea mea, ci și parcursul elevilor. În același timp, folosesc instrumente de organizare pentru a-mi structura eficient timpul. Chiar dacă uneori volumul de lucru poate fi solicitant, consider că aceste sarcini contribuie la dezvoltarea mea profesională, ajutându-mă să devin mai dis-

ciplinat, mai atent la detalii și mai responsabil. Încerc mereu să mențin un echilibru, astfel încât documentația să susțină procesul educațional și să nu diminueze calitatea interacțiunii cu elevii.

- În prezent ești student la Facultatea de Istorie. Ce te-a determinat să alegi acest domeniu?

- Probabil nevoia profundă de a înțelege sensul devenirii umane și mecanismele prin care trecutul modelează prezentul și conturează viitorul. Istoria, pentru mine, nu este doar o succesiune de evenimente, ci o memorie vie a umanității, un spațiu al reflecției și al interpretării. Această alegere reflectă dorința de a pătrunde în profunzimea experienței umane, de a descifra cauzele și consecințele, dar și de a cultiva o gândire critică, lucidă și responsabilă. Prin intermediul istoriei, cred că putem forma nu doar elevi informați, ci și cetățeni conștienți, capabili să gândească liber și responsabil. Nu în ultimul rând, am întâlnit și profesori de istorie deosebiți, adevărați intelectuali și, aș spune, autentici filosofi ai disciplinei lor.

- Ce schimbări ar fi necesare în sistemul educațional pentru ca meseria de învățător să devină mai atractivă pentru bărbați?

- Sistemul educațional ar trebui să treacă prin câteva schimbări esențiale, care țin atât de imaginea profesiei, cât și de condițiile de muncă și de sprijinul oferit cadrelor didactice.

În primul rând, este importantă creșterea atractivității profesiei, prin salarii mai motivante și stabilitate profesională, astfel încât cariera didactică să fie percepută ca o opțiune viabilă și respectată.

(Continuare în pag.4)

Luptătorul Vitalie Eriomenco, dublu campion european U-23!

Luptătorul de stil greco-roman Vitalie Eriomenco (cat. 63 kg) și-a adjudecat în luna martie curent al doilea său titlu continental suprem. Compatriotul nostru s-a impus în stil magistral la Campionatele Europene de Lupte rezervate categoriei de vârstă Under-23, ce au avut loc la Zrenjanin (Serbia).

În drumul său spre cucerirea trofeului principal, reprezentantul școlii moldovenești de lupte l-a învins mai întâi pe francezul Lucas Lo Grasso prin superioritate tehnică, în prima jumătate a partidei. În faza sferturilor, discipolul antrenorilor Roman Zgardan și Mihail Cucul a câștigat în fața azerului Ilkin Gurbanov, scor 5-1, ca în semifinale

să-l surclaseze cu un sec 4-0 pe georgianul Rati Khozrevanidze.

În finala mare, Vitalie Eriomenco a obținut o victorie categorică în duelul cu reprezentantul Rusiei, Dordzhi Shungurtsikov. Într-o luptă cu nerv, extrem de captivantă, atletul din Moldova și-a dominat copios adversarul din Kalmîkia în prima jumătate a meciului, la un moment dat tabela electronică arătând un neverosimil 5-0. După care rivalul său a încercat să răstoarne soarta partidei, însă fără succes, scor final 6-2.

Calea spre ascensiune

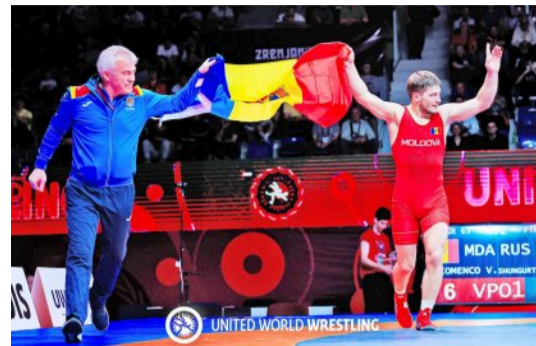
Este al doilea titlu european cucerit de Vitalie în această categorie de vârstă, după cel obținut anul trecut în Albania. Haideți însă să luăm pe îndelete lucrurile și să urmărim traseul carierei acestui talentat și

muncitor sportiv. La vârsta de 20 de ani era deja campion mondial (2024), iar încă peste un an obține titlul european, în categoria Under-23. Ascensiunea lui sportivă a fost bine pregătită încă din copilărie. Iar la rampa reflectoarelor de pe arenele internaționale a ieșit în forță în anul 2023, când mai întâi s-a învrednicit de medalia de bronz la Europenele U-23, apoi la Campionatele Mondiale, în aceeași categorie de vârstă...

Însă să-i facem o scurtă prezentare – chiar dacă este un nume cunoscut deja de amatorii noștri ai luptelor, dar și de adversari de peste hotare. Mai ales de cei care au avut de „suferit” pe covorul de lupte de

de basarabeanul Damian Raileanu, antrenor principal fiind Roman Zgardan.

„Tata și frații mei mai mari au practicat cu toții luptele greco-romane. În prezent mă antrenez sub îndrumarea tehnicienilor Roman Zgardan și Mihail Cucul. Pregătim împreună fiecare meci. Dacă nu am mai luptat cu adversarul, ei îi studiază minuțios maniera, analizând înregistrările existente, și elaborăm tactica partidei. În caz că m-am mai duelat cu viitorul oponent, antreno-

Mai mult decât atât, obține primele mari succese și la seniori, unde evoluează în categoria de greutate de până la 63 kg, intrând în posesia medaliei de bronz atât la Campionatele Europene desfășurate la Bratislava (Slovenia), cât și la cele Mondiale, ce au avut loc în orașul Zagreb (Croatia).

De remarcat că trecerea la seniorat este pentru cei mai mulți luptători o adevărată piatră de încercare. Însă Vitalie Eriomenco a depășit cu brio momentul, datorită și staff-ului de antrenori, specialiștii noștri ghidându-l pe mialgă și cu măsura cuvenită pe acest traseu. Astfel, atletul a fost delegat de mai mulți ani la turnee de seniori, unde a avut ocazia să-și măsoare puterile cu adversari mult mai experimentați. Așa a căpătat încredere în forțele proprii, cizelându-și caracterul în vederea unor confruntări cu concurenți din ce în ce mai redevabili.

Și muncește mult ca să crească valoric, călindu-și fizicul și perfecționându-și tehnica prin antrenamente epuizante, de două ori pe zi a câte 1.5-2 ore fiecare, lucru posibil grație condițiilor existente la Centrul Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale. Și, ca orice veritabil performer, își propune accederea la Olimpiadă. Pentru a urmări acest obiectiv, în scurt timp va trece într-o categorie superioară, de 67 kg, ceea ce-i va permite să porceadă la escaladarea visului său olimpic.

Iulian BOGATU

pe urma prestației dârze, pline de o îndrăzneală inteligentă, a compatriotului nostru.

Vitalie Eriomenco s-a născut pe 19 noiembrie 2003, în satul Ucrainca, Căușeni. A început să facă lupte greco-romane în localitatea de baștină de la vârsta de doar 5 anișori, fiind ghidat de primul său antrenor Vladimir Iurco. Din clasa a III-a învață la Căușeni și se antrenează la Centrul pentru Tineret și Sport, unde mentorul său a preluat funcția de director. Se pregătește sub bagheta lui timp de încă trei ani, iar din clasa a VI-a până într-a X-a își cizelează măiestria la Liceul Republican cu Profil Sportiv din Chișinău. Apoi se transferă la Clubul Sportiv „Heracle” din Timișoara, patronat

rii lasă la discreția mea felul în care o să abordez lupta, având toată încrederea în felul în care o să fac față situației”, se destăinuie Vitalie.

Cornul abundenței

De doi ani Vitalie Eriomenco a revenit în R. Moldova, iar rezultatele de succes obținute de el pe arena internațională au început să curgă ca din cornul abundenței. În 2024, performanțele sale cresc spectaculos – devine vicecampion continental la U-23, după care își adjudecă titlul mondial! Trendul ascendent se menține și în 2025 – în categoria de vârstă U-23 cucereste trofeul european suprem și câștigă distincția de argint la Mondiale.

INTERVIUL DE JOI

Constantin Botezatu, tânărul care formează viitorul educației

(Continuare din pag. 3)

De asemenea, trebuie schimbată percepția socială asupra meseriei de învățător, adesea asociată cu un stereotip feminin, prin promovarea modelelor masculine din educație și evidențierea rolului esențial pe care îl pot avea bărbații în formarea copiilor.

- Ce mesaj ai avea pentru tinerii care vor să îmbrățișeze această profesie?

- Dragi tineri, a fi învățător este o profesie care cere dăruire, răbdare, echilibru și perseverență, oferind satisfacții greu de egalat. Nimic nu se compară cu momentul în care un elev înțelege, reușește sau își descoperă potențialul datorită

sprijinului tău. În acele clipe, îți dai seama că munca ta are sens și valoare.

Nu vă temeți de provocări, de începuturi dificile sau de responsabilitatea pe care o implică această meserie. Din contră, fiecare experiență este o oportunitate de creștere și formare, atât ca profesionist, cât și ca om.

Educația are nevoie de tineri dedicați, curajoși și implicați, care să aducă energie, idei noi și dorința de a construi un viitor mai bun. Dacă simțiți că această chemare există în dumneavoa-

tră, urmați-o cu încredere – este una dintre cele mai frumoase vocații pe care o puteți alege.

A intervievat

Silvia ȚURCAN

Emoție, creativitate și afirmare profesională la Colegiul „M. Eminescu” din Soroca

Educația modernă promovează o abordare integrată a învățării, în care accentul se pune atât pe competențele academice, cât și pe cele profesionale. În acest context, activitățile extracurriculare de tip TVC (Tineri, Veseli, Curioși) oferă oportunitatea de a îmbina cunoștințele teoretice cu exprimarea creativă și orientarea vocațională.

Astfel, la Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca s-a desfășurat activitatea extracurriculară „Zâmbete și descoperiri geografice”, coordonată de profesoarele Victoria Nosov, Daniela Fiodorciuc și Diana Tanas. La eveniment au participat trei echipe de elevi, fiecare reprezentând o specialitate din cadrul instituției: „Comedie la pachet”, specialitatea *Educație timpurie*, calificarea educator; „Paralela 35”, specialitatea *Servicii administrative și de secretariat*, calificarea asistent manager; „Themis”, specialitatea *Jurisprudență*, calificarea grefier.

Organizarea a presupus utilizarea unor metode interactive, precum jocul de rol, mimarea, brainstorming creativ și prezentarea artistică. Evaluarea a fost realizată de un juriu mixt (cadre didactice și reprezentanți ai mediului antreprenorial), pe baza unor criterii clare: creativitate, coerență, originalitate, spirit de echipă și expresivitate.

Un element definitoriu al activității a fost accentul pus pe promovarea specialităților, fiecare echipă valorificând specificul domeniului său în cadrul a cinci probe distincte: „Salutul”, echipele prezentându-se prin slogane originale, evidențiind identitatea profesională; „Busola cunoașterii”, bazată pe întrebări deschise cu caracter creativ; „Ghici cine”, centrată pe mi-

mare și comunicare nonverbală; „Dresscod-ul ECO”, orientată spre sustenabilitate și design vestimentar specific specialităților; „Tema pentru acasă”, care a vizat reflectarea impactului Colegiului asupra formării personale și profesionale, prin experiențe autentice și aspirații de carieră.

Rezultatele activității confirmă eficiența abordării interdisciplinare și aplicative. Astfel, elevii au demonstrat un nivel ridicat de implicare și motivație intrinsecă, participând activ la toate probele. Caracterul ludic al activității a redus anxietatea specifică evaluării tradiționale, facilitând exprimarea liberă a ideilor.

În plus, probele au stimulat gândirea creativă și critică. Astfel, întrebările de la „Busola cunoașterii” au solicitat răspunsuri originale, încurajând interpretarea personală a conceptelor geografice. De asemenea, activitatea a contribuit la dezvoltarea unor competențe sociale – cooperare, comunicare și respectarea regulilor. Iar lucrul în echipă a consolidat relațiile interpersonale și sentimentul de apartenență la grup.

Un alt aspect important al evenimentului l-a constituit integrarea dimensiunii ecologice și civice, evidențiată prin proba „Dresscod-

lor. Inițiativa pedagogică prezentată demonstrează că învățarea poate deveni un proces atractiv și relevant atunci când este corelată cu interesele și aspirațiile profesionale ale elevilor. Accentul pus pe specialitate, exprimarea identității vocaționale și reflecția asupra impactului educației demonstrează că astfel de activități contribuie semnificativ la pregătirea elevilor pentru viața profesională. Integrarea acestor demersuri în strategii educaționale poate transforma învățarea într-un proces autentic, relevant și orientat spre viitor.

Opinii și reflecții:

Victoria Nosov, profesoară-coordonatoare:

„Elevii au participat cu entuziasm și și-au exprimat liber gândurile în cadrul activităților, demonstrând energie, creativitate și spirit de echipă, ceea ce evidențiază

importanța unor asemenea evenimente pentru dezvoltarea lor. Implicarea în acest demers m-a ajutat să îmi dezvolt abilitățile de organizare, coordonare și comunicare, fiind totodată o experiență plăcută și utilă”.

Diana Tanas, profesoară-coordonatoare:

„Activitățile de tip TVC se aliniază în mod evident intereselor și stilului de învățare al tinerilor, fiind concepute pe tipare dinamice, interactive și atractive. Acestea stimulează interacțiunea autentică între elevi și contribuie la dez-

voltarea unor competențe esențiale, precum cooperarea, comunicarea și spiritul de echipă. În același timp, implicarea activă a participanților favorizează crearea unui climat educațional pozitiv, în care procesul de învățare devine mai aplicativ, relevant și motivant”.

Daniela Condrea, elevă-participantă:

„În cadrul activității „TVC – Tineri Veseli Curioși”, am participat la diverse jocuri și exerciții interactive care ne-au ajutat să comunicăm mai eficient și să colaborăm în echipă. Evenimentul a fost plin de energie și creativitate, iar atmosfera – prietenoasă și motivantă, oferind fiecărui participant ocazia de a se exprima liber. Această activitate mi-a oferit momente plăcute, noi cunoștințe și abilități utile pentru viitor”.

Marius Roșca, elev-participant:

„Am trăit experiențe memorabile alături de echipă, încărcate de emoții autentice. Activitatea s-a remarcat prin caracterul său atractiv, dinamic și creativ. Sarcinile propuse au fost concepute riguros, solicitând cunoștințe din multiple domenii, ceea ce a determinat o implicare intensă și a favorizat o colaborare eficientă în cadrul echipei”.

Daniela FIODORCIUC, Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca

ul ECO”, care a promovat responsabilitatea față de mediu. Și „Tema pentru acasă” a avut un impact deosebit, oferind elevilor oportunitatea de a reflecta asupra parcursului lor educațional și contribuției instituției la dezvoltarea personală și profesională. Această dimensiune reflexivă a consolidat motivația pentru învățare și orientarea în carieră. Nu în ultimul rând, implicarea partenerilor externi a oferit activității o dimensiune autentică și motivațională, apropiind elevii de realitățile mediului profesional.

În concluzie, menționăm că activitățile extracurriculare de tip TVC reprezintă o strategie didactică eficientă, care valorifică atât cunoștințele teoretice, cât și experiențele practice ale elevii-

Totalizarea stagiului de practică – etapă importantă de formare a viitorilor conducători muzicali

Un eveniment de totalizare a stagiului de practică ce anticipează probele de absolvire a avut loc în data de 10 martie curent, în cadrul Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca. Procedura de bilanț a vizat elevii anului IV, grupa 47, specialitatea 11210 *Educație timpurie*, calificarea *Conducător muzical*. Activitatea a fost coordonată de subsemnata, conducătoarea stagiului de practică.

Scopul evenimentului a fost valorificarea experienței dobândite de elevi în perioada practicii ce anticipează probele de absolvire, precum și reflectarea asupra competențelor profesionale

dezvoltate în activitatea cu copii din instituții de educație timpurie. Programul acțiunilor a inclus mai multe momente interactive și artistice, menite să încurajeze reflecția și exprimarea creativă.

În cadrul secvenței „Emoția practicii într-un cuvânt”, elevii au împărtășit impresii și experiențe semnificative trăite în timpul sta-

giului de practică. Activitatea a fost urmată de un colaj artistic, prin care elevii au demonstrat abilități muzicale, expresivitate și creativitate.

Un alt aspect important al evenimentului a fost activitatea „Provocări și reușite”, care a oferit elevilor posibilitatea de a analiza situațiile și dificultățile întâlnite în timpul practicii, identificând soluții pedagogice aplicate în lucrul cu copiii. De

asemenea, activitatea simbolică „Copacul reușitelor” a evidențiat competențele dezvoltate de elevi, precum creativitatea pedagogică, comunicarea eficientă, adaptabilitatea și spiritul de colaborare.

Evenimentul s-a încheiat cu festivitatea de acordare a diplomelor și cu un moment artistic colectiv, care a reflectat pasiunea elevilor pentru muzică și educație. Prin conținutul și desfășurarea sa, efectuarea totalizării stagiului a subliniat rolul esențial al practicii ce anticipează probele de absolvire în formarea profesională a viitorilor conducători muzicali și în dezvoltarea competențelor necesare activității în domeniul educației timpurii.

Tatiana VIȘNIOVAIA, grad didactic superior, conducătoarea stagiului de practică, directoarea Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca

Mama – izvor de iubire și inspirație, celebrată la Grădinița „Prichindel” din Pleșeni

În preajmă Zilei Internaționale a Femeilor, la Grădinița „Prichindel” din satul Pleșeni, Cantemir, au fost organizate matinee dedicate mamelor și bunicilor, sub coordonarea directorului instituției, Elena Arseni. Activitățile s-au desfășurat în grupa medie (educator Nadejda Miron), grupa mică (educator Galina Miron) și grupa pregătitoare (educator Snejana Damaschin), cu implicarea subsemnatei.

Copiii au prezentat cântece, poezii și dansuri, reușind să creeze o atmosferă caldă și emoționantă. Prin aceste momente artistice, micuții au transmis mesaje sin-

cere de dragoste și recunoștință, demonstrând cât de important este rolul mamei în viața fiecărui copil.

Așa cum se spune, „mama este inima familiei, cea care oferă iubire, sprijin și echilibru, contribuind la formarea unei societăți armonioase”. Evenimentul a evidențiat nu doar talentul copișilor, ci și dedicația cadrelor didactice în vederea cultivării unor valori autentice încă de la cele mai fragede vârste.

Lucia BOLOCAN,
lucrător muzical,
Grădinița „Prichindel”,
s. Pleșeni, Cantemir

Schimb de experiență într-o lecție-proiect, cu participarea unei viitoare învățătoare

O lecție-proiect la disciplina „Dezvoltare personală” s-a desfășurat pe 30 martie curent în clasa a III-a D a Liceului Teoretic „Alexandru Ioan Cuza” din Chișinău. Evenimentul a scos în prim-plan rolul educației în formarea tinerilor specialiști și importanța practicii pedagogice încă din anii de studii.

Activitatea, organizată de învățătoarea Silvia Cricovan, a reunit, în calitate de oaspeți, pedagogi și reprezentanți ai administrației, interesați de modul în care sunt formați și susținuți viitorii profesori. Tema lecției – „Meseriile” – a fost abordată dintr-o perspectivă interactivă, cu accentul plasat pe profesia de pedagog, văzută nu doar ca o carieră, ci ca o vocație.

Elevii au demonstrat deschidere, curiozitate și implicare activă, participând cu entuziasm la discuții și activități. Lecția a îmbinat armonios componenta educativă cu cea instructivă, oferind copiilor oportunitatea de a-și consolida cunoștințele despre diverse profesii și, totodată, de a înțelege mai bine responsabilitatea și frumusețea meseriei de dascăl.

Un moment aparte al activității l-a constituit prezența invitatei speciale, Daria Focșa, studentă în anul IV la Colegiul Pedagogic „Alexei Mateevici” din capitală, care și-a desfășurat stagiul de practică pedagogică în această clasă. Partici-

parea ei a evidențiat rolul esențial al practicii pedagogice de final de studii, etapă decisivă în formarea viitorilor cadre didactice.

Îndrăgostită de copii și de profesia care îi oferă sens și motivație, tânăra a reușit să capteze atenția elevilor printr-o prezentare originală despre apicultură – ocupație pe care o practică alături de părinți, într-o mică afacere de familie. Îmbrăcată în echipament specific, Daria Focșa le-a vorbit copiilor despre activitatea apiculturului, prezentând materiale video și demonstrând pe viu elementele esențiale precum stupul, fagurii, echipamentul de protecție. De asemenea, le-a vorbit despre produse apicole precum ceara, diferite tipuri de miere, polenul, propolisul și lăptosul de matcă.

Interacțiunea cu elevii a fost una vie și autentică. Copiii au pus întrebări, au împărtășit cunoștințe și curiozități, iar atmosfera a fost una deschisă și prietenoasă. La final, aceștia au fost surprinși cu daruri dulci – borcane cu miere pregătite chiar de invitată, gest care a consolidat legătura dintre experiența

practică și procesul educațional. Evenimentul a demonstrat, încă o dată, că promovarea tinerilor specialiști în educație și implicarea lor activă în procesul didactic contribuie semnificativ la crearea unui mediu de învățare atractiv și relevant. Practica pedagogică, în special cea din ultimul an de studii, nu este doar o etapă obligatorie, ci momentul în care vocația prinde contur, iar viitorii profesori fac trecerea reală de la teorie la aplicarea acesteia.

Oxana PaRaȘciuc

Călătorie virtuală în spațiul francofon: personalități, orașe, monumente, tradiții

Moldova este o țară francofonă, cu statut și participare la Organizația Internațională a Francofoniei din 1997, ceea ce oferă un cadru oficial pentru promovarea limbii franceze și a valorilor francofone în cadrul instituțiilor de învățământ. Aderarea și relațiile continue cu parteneri francofoni (Institutul Francez, Alianța Franceză, licee și universități cu programe franceze) facilitează colaborări educaționale, culturale și turistice la nivel local și regional, oferind un nucleu solid pentru activități precum tururi virtuale, ateliere de limbă și schimburi interculturale.

Cu ocazia Zilei Internaționale a Francofoniei, am realizat o excursie virtuală în spațiul francofon cu elevii din anul III ai Centrului de Excelență în Energetică și Electronică din Chișinău, având ca scop promovarea limbii franceze și a valorilor francofone prin tururi și experiențe virtuale accesibile, dezvoltând competențele lingvistice ale elevilor. Principalele obiective ale inițiativei au fost: promovarea limbii franceze și a valorilor culturale francofone; îmbunătățirea competențelor de comunicare în limba franceză în contexte autentice; dezvoltarea dialogului intercultural și a înțelegerii reciproce, prin prezentarea patrimoniului și tradițiilor francofone.

Activitatea reprezintă o experiență cultural-educativă menită să familiarizeze participanții cu patrimoniul francofoniei, să stimuleze conversația în limba franceză și să ofere o incursiune virtuală în orașul Paris, prin inter-

mediul unei prezentări dinamice și a unor activități interactive. Evenimentul a fost destinat elevilor și celor interesați de francofonie, cu niveluri variate de competențe în franceză.

Structura cuprinde o introducere despre Francofonie și obiectivele activității, o secțiune consacrată personalităților francofone, o segmentare despre tradiții și monumente, apoi un tur virtual al principalelor monumente pariziene cu comentariu în franceză, urmate de sesiuni scurte de reflecție și un tezaur de resurse pentru învățare. În timpul călătoriei vir-

tuale, participanții au avut ocazia să practice vocabularul tematic, să exprime opinii în franceză despre tradiții și să urmărească imagini ale locurilor emblematiche precum Turnul Eiffel, Muzeul Louvre, Catedrala Notre-Dame de Paris, Bazilica Sacré-Cœur, Boulevardul Champs-Élysées, Cartierul Montmartre.

Cristina STRAISTARI-LUNGU,
dr. în științe ale educației,
grad didactic superior,
Centrul de Excelență în Energetică și Electronică,
mun. Chișinău

Între mamă și fiu – o lecție de lumină

La 20 martie, într-o zi cu lumină blândă de primăvară, în nobilul și atât de primitivul templu al culturii – Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău – s-a scris o filă de suflet, o pagină de trăire aleasă, în care cuvântul a devenit punte între oameni și cer. Poetul, publicistul, folcloristul și cercetătorul științific Ștefan Sofronovici a oferit publicului două cărți care nu sunt doar volume, ci adevărate mărturisiri de credință: „Noi nu avem pământ de dat” și „Basarabia Română”.

Aceste titluri nu sunt simple denumiri, ci rădăcini vii, adânc înfipte în istorie și în dor. Ele vorbesc despre un om care își iubeste Țara nu prin vorbe mari, ci prin fiecare bătaie de inimă. O Țară ce se întinde între Tisa, Nistru, Dunăre și Marea

Neagră – Țara lui Basarab și Bogdan, a lui Ștefan cel Mare, a lui Mihai Viteazul și Alexandru Ioan Cuza, a lui Mihai Eminescu, Mircea Eliade și George Coșbuc, a noastră, a celor care au fost și a celor care vor veni. În fiecare pagină se aude un glas – când șoptit, când răsunător – glasul dragostei de neam, al credinței neclintite și al chemării spre unitate. Este o poezie care nu doar se citește, ci se simte și se trăiește.

Sala a fost plină de oameni aleși – oameni de cultură și de suflet, oameni care știu să asculte și să simtă. S-au rostit cuvinte frumoase și s-au adus omagii, dar mai presus de toate s-a creat o atmosferă de comuni-

une, lumină și adevăr. Evenimentul a fost moderat cu eleganță și profunzime de academicianul Mihai Cimpoi, alături de distinsa doamnă director Elena Dabija, iar timpul – cel care de obicei apasă – a devenit ușor, curgând ca o clipă peste cele patru ore de trăire. Dar poate cel mai înălțător moment a fost prezența mamei poetului – doamna Eufrosinia, la venerabila vârstă de 99 de ani. O prezență care nu doar a emoționat, ci a luminat întreaga sală. A recitat, a cântat, a dăruit din sufletul său curat și viu. Privind-o alături de fiul ei, am înțeles că acolo, în fața noastră, nu era doar o mamă și un poet, ci rădăcina și ramul, izvorul și apa, trecutul care binecuvântează prezentul.

Au fost clipe în care cuvintele nu mai aveau putere, iar emoția își găsea glas în lacrimi. Am privit și am simțit... iar în acel simțământ se adunau bucuria, recunoștința și o liniște adâncă. Cuvântul meu, rostit cu emoție, a fost doar o încercare de a exprima ceea ce, în esență, se simte: „Stimați scriitori, profesori, elevi, distinși oaspeți, onorată

asistență, ne-am adunat în această luminoasă sală pentru un moment deosebit, un prilej de aleasă bucurie sufletească: lansarea volumelor „Noi nu avem pământ de dat” și „Basarabia Română”, semnate de poetul Ștefan Sofronovici. Nu este doar un autor, ci un om cu adevărat ales – un coleg cum rar întâlnești, un suflet cald, deschis și generos, mereu gata să ajute fără a cere nimic în schimb. Este omul care rămâne aproape nu doar prin cuvânt, ci și prin faptă, adunând în jurul

său oameni prin bunătate, sinceritate și omenie. Îl cunosc de ani buni și am avut privilegiul de a participa împreună la numeroase lansări de carte, conferințe și manifestări culturale. Dincolo de toate acestea, am avut bucuria să-i descopăr sufletul. Pot spune cu toată sinceritatea: este un om în a căruia prezență te simți mai bun. Poezia sa nu este doar scrisă – este trăită. Vine din inimă și ajunge la inimă. Fiecare vers poartă emoție, credință și o iubire profundă pentru oameni, neam și Dumnezeu. Urmăresc cu drag publicațiile dumnealui, iar mesajele sale sunt pline

de lumină, adevăr și chemare – cuvinte care nu trec, ci rămân. Titlurile celor două volume au o forță aparte. „Noi nu avem pământ de dat” este mai mult decât un titlu – este un strigăt de conștiință, o promisiune, un legământ. Este vocea unui popor care nu și-a uitat rădăcinile și care înțelege că pământul înseamnă mai mult decât hotare – înseamnă sânge, istorie și identitate. „Basarabia Română” este o mărturisire – o declarație de iubire și apartenență, dorul care nu se stinge, adevărul care nu poate fi ascuns, legătura vie dintre trecut, prezent și viitor.

Dincolo de toate acestea, astăzi am trăit și un moment de o rară frumusețe sufletească. Autorul acestor volume este un om cu adevărat binecuvântat. La 68 de ani, o are alături pe mama sa, doamna Eufrosinia, în vârstă de 99 de ani, prezentă aici, în sală. Ce poate fi mai emoționant decât această imagine? Mama – izvorul vieții, rădăcina – și fiul, care duce mai departe lumina primită. Această mamă, care a crescut mai multe fiice și feciori, se bucură astăzi de ei, dar într-un mod aparte de fiul său, poetul. Cu dragoste și recunoștință, dumnealui a

adunat cântecele și poeziile mamei – creații simple și curate, născute din viață – și le-a înveșnicit într-un volum. Ce gest mai frumos poate exista? Să transformi iubirea în carte. Să dăruiești mamei nemurire prin cuvânt. Astfel, Ștefan Sofronovici nu este doar un scriitor, ci un păstrător de suflet, de memorie, de rădăcină. Volumele lansate astăzi nu sunt simple cărți, ci mărturisiri – dovezi de iubire față de neam, de adevăr și de tot ceea ce este sfânt și durabil. Îi dorim din inimă multă sănătate, putere și inspirație...

Am ales să recit poezia „Zâmbește, mamă, zâmbește”, din volumul „Părinții ca sfinții”, apărut în anul 2018. Nu e întâmplătoare alegerea. Este o poezie dragă mie, dar mai ales regretatei mele mame, Ana Pîrliei, care o citea cu emoție și spunea de fiecare dată: „Foarte, foarte frumos scrie domnul Sofronovici... înțeleg tot ce spune... este tare talentat.” Astăzi, această poezie a devenit punte între două mame – una din amintire și una prezentă în fața noastră. Și poate că, pentru o clipă, timpul s-a oprit. Am dedicat aceste versuri mamei poetului – cea care ne-a cucerit prin memoria sa uimitoare, prin cuvântul curat și prin lumina pe care doar sufletul o poate răspândi.

La final, nu am putut spune decât atât: să le dăruiască Dumnezeu sănătate, liniște și ani mulți împreună, sub binecuvântarea Sa. Pentru că există oameni care scriu cărți... și există oameni care devin ei înșiși o carte vie. Ștefan Sofronovici este unul dintre acei oameni. Felicitări, domnule poet! A fost un eveniment pe măsura sufletului dumneavoastră – cald, profund și de neuitat.”

Veronica PÎRLEA-CONOVALI

Studentii UPSC, în vizită de studiu la Parlament

Sai Facultății de Psihologie și Psihopedagogie Specială din cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” au realizat o vizită educațională la Parlamentul Republicii Moldova, desfășurată la inițiativa administrației facultății, cu sprijinul instituției.

Activitatea a oferit participanților oportunitatea de a descoperi din interior funcționarea uneia dintre cele mai importante instituții ale statului. Vizita a inclus turul muzeului Parlamentului, unde studenții au aflat detalii despre evoluția instituției, etapele de edificare și rolul acesteia în consolidarea statului de drept. Informațiile prezentate de ghid au contribuit la o mai bună înțelegere

a procesului legislativ și a mecanismelor democratice. Un moment aparte al programului l-a constituit întâlnirea cu Ludmila Adamciuc, absolventă a aceleiași facultăți. În cadrul unei sesiuni motivaționale, aceasta a vorbit despre parcursul său profesional și despre

importanța formării în domeniul social, evidențind rolul esențial al specialiștilor bine pregătiți în dezvoltarea comunității.

Deputata a încurajat studenții să valorifice perioada studiilor prin implicare activă în activități extracurriculare și să-și dezvolte

competențele necesare unei cariere de succes. Totodată, a subliniat că profesiile din domeniul social, comportamental și al educației incluzive au un impact major și perspective reale de dezvoltare. Participanții au apreciat experiența

drept una valoroasă, care a îmbinat componenta educațională cu cea motivațională, oferindu-le o perspectivă practică asupra domeniului în care se pregătesc.

În căutarea cărții magice

Ala Bujor este autoarea unor cărți pentru maturi, dar și pentru cei mici. Dintre lucrările pentru cei mari, remarcăm „Gând și cuvânt” (cugetări ale unor personalități din Basarabia, 1940-2012), „Botezul de lumină. Poezii pentru creștini”, „Artiști celebri”. Pentru copii a scris mai multe: „Descoperim lumea animalelor împreună cu Ghidușel”, „Formidabila carte cu broaște și alte creaturi acvatice”, „A.B.C.-ul minunilor – căsuța cu litere și cifre”, „A.B.C.-ul științelor”; „A.B.C.-ul artelor” ș.a.

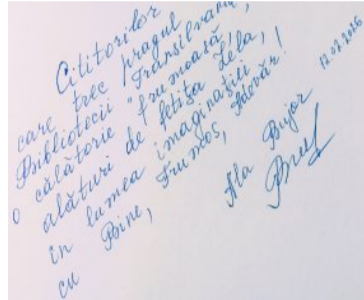

În campania „Chișinăul citește” din acest an, la categoria copii a fost selectată cartea ei „Aventurile fetiței Lela”, concepție și ilustrare Iulia Iacob. Lansarea oficială a campaniei a avut loc la Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”, la începutul lunii martie. Iar una din primele lansări nemijlocite în cadrul filialelor s-a desfășurat în aceeași lună la Biblioteca „Transilvania” din sectorul Ciocana al capitalei.

„Aventurile fetiței Lela” este o carte ilustrată color, cu desene incitante și captivante pentru copii. Despre calitatea ilustrațiilor ar putea să se expună mai bine un critic de artă, dar cred că pe cele mai bune le vor aprecia copiii care o vor lua în mâini și o vor răsfoi, ca apoi să o citească, sper cu interes. În ceea ce privește povestea în sine, Ala Bujor îi invită pe copii într-o lume miraculoasă a viselor împletită cu realitățile ce ne înconjoară și

cu problema stringentă a ocrotirii naturii, a animalelor și păsărilor.

Mesajul cărții se conține și într-un autograf ce l-a acordat autoarea: „Cititorilor care trec pragul Bibliotecii „Transilvania”, o călătorie frumoasă, alături de fetița Lela, în lumea imaginației cu Bine, Frumos, Adevăr! 12.02.2026. Ala Bujor”. Bineînțeles că mesajul poate fi redistribuit, ca să folosească un termen de pe rețelele de socializare, tuturor cititorilor din republică și nu numai. Evident că în societatea de astăzi, când majoritatea oamenilor sunt ahtiați după lumea electronică și audiovizuală, a calculatoarelor și internetului, s-ar părea că interesul pentru cartea obișnuită scade. Aventura fetiței vine dintr-o realitate sumbră a orașelor aglomerate și a degradării climei și naturii: „Lela trăia într-un oraș mare-mare, cu mulți zgârie-nori, cu mult beton, cu multă aglomerație. Nu prea erau

copaci în acel oraș, nici florile nu-și arătau culorile, nu se auzeau păsări ciripind... Așa trăia Lela, ca ceilalți copii prieteni, într-un oraș cenușiu și rece. Până într-o zi...”

Realitatea zilelor noastre este că ne bucurăm de roadele progresului tehnic și științific, dar minimalizăm sau nu observăm regresul acestor schimbări sau partea lor negativă. Și de aici găselnița autoarei de a-i intrigă pe cei mici și de a apela la o carte magică pe care o găsește fetița Lela în fosta odaie a bunelului. Și iată, ea, după ce găsește această carte miraculoasă, face o călătorie impresionantă în împărăția de basm a mai multor viețuitoare: Corbul Negru, Bursucul Pădurii, Pasărea Măiastră, Balena Uriașă, Prințul Broscoi, Cavalerul Șarpe și altele. Intră în contact cu ele și află lucruri interesante și mai puțin cunoscute despre viața animalelor și păsărilor. Fetița este atrasă și captivată mai mult de Crângul Păsărilor: „Zilele treceau, lunile treceau, anii treceau. Lela creștea. Dragostea ei față de viețâți, îndeosebi față de păsări, rămânea aceeași. Nesfârșită. Profundă”. Și atunci când a dorit să-și aleagă o profesie „care să fie în slujba naturii”, dădu peste un anunț, care îi invită pe copii și tineri la atelierul „Micul ornitolog”. Acolo află că „aproape 10 000 de specii de păsări trăiesc pe planetă, multe dintre ele nu au fost studiate, iar unele sunt aproape dispărute. Eforturile ornitologilor fac posibilă cercetarea lumii păsărilor și salvarea celor mai rare populații de la dispariția completă”. Așa își dădu seama că aceasta e profesia pe care dorește s-o aleagă, adică să devină ornitolog.

Așadar, dragi copii, dacă vă place natura, aventura, implicit aveți o dragoste aparte față de păsări, atunci citiți cartea „Aventurile fetiței Lela”. Cu siguranță, va fi o lectură captivantă și instructivă.

Andrei ROMÂN

UEFA Playmakers – program de fotbal care începe cu o poveste la Liceul „Orizont” din Bălți

„UEFA Playmakers este o inițiativă care aduce fetele mai aproape de fotbal prin joc, imaginație și povești. În cei 5 ani de implementare în Republica Moldova, programul a reușit să inspire mii de fete ca să descopere bucuria fotbalului”, este de părere Natalia Ceban, coordonatoarea de proiect din partea Federației Moldovenești de Fotbal.

reușită este Liceul Teoretic „Orizont” din Bălți, unde programul face parte din activitățile extracurriculare. Fetele participă la sesiuni interactive care combină jocul și exercițiile fizice, învățând elementele de bază ale fotbalului într-un mediu sigur și prietenos. Profesorii folosesc metode interactive pentru a stimula participarea, cooperarea și dezvoltarea socială, transformând sportul într-o experiență educativă.

Proiectul promovează și egalitatea de gen în sport, oferind fetițelor mici oportunitatea de a explora o activitate tradițional asociată băieților. Astfel, UEFA

Programul inter-național UEFA Playmakers, lansat în 2020 de UEFA în parteneriat cu Walt Disney Company, introduce fetițele între 5 și 8 ani în lumea fotbalului prin activități de joc și povești inspirate din filme Disney. Spre deosebire de antrenamentele tradiționale, aceste activități combină exercițiile fizice cu elemente creative, dezvoltând încrederea în sine, spiritul de echipă și abilitățile motrice ale copiilor.

La nivel european, programul a atras zeci de mii de fete și continuă până în 2027 datorită rezultatelor pozitive în promovarea fotbalului feminin de bază. În Republica Moldova, inițiativa este coordonată de FMF, implicând școli și organizații sportive. Un exemplu de implementare

Playmakers demonstrează cum sportul și educația pot colabora pentru dezvoltarea fizică, socială și emoțională a copiilor, într-un mod plin de bucurie și imaginație.

Alexandru COCETOV,
IPÎ Liceul Teoretic
„Orizont”, Bălți

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et. 2
E-mail: universs2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com
Tipar: ÎSFEP „Tipografia Centrală”. Tiraj: 469 ex. Comanda nr. 2908

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

REDACTOR-ȘEF ▶ Oxana Parașciuc
REDACTOR PRINCIPAL ▶ Iulian Bogatu
REPORTER ▶ Silvia Țurcan
CORECTOR ▶ Elvira Țăgănaș-Pântea
MACHETATOR ▶ Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741
„Moldpresa Grup” SRL
Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>